

Arbeids- og Administrasjonsdepartementet
Gunnar Birkelund
Postboks 8004 Dep
N-0030 Oslo

Deres ref.: 200400537- /pos
Vår ref.: 2004/145
STAB-IK ATST
682.40

Saksbeh.: Anne-Turid Steinsvik

Dato: 11. mars 2004

■ Høring av Europakommisjonens forslag til rammedirektiv for tjenester

Konkurransetilsynet viser til Arbeids- og administrasjonsdepartementets brev av 19. februar 2004, samt høringsbrev mottatt direkte fra Nærings- og handelsdepartementet den 5. februar 2004. Konkurransetilsynet har følgende kommentarer til høringsbrevet og EU-kommisjonens forslag til rammedirektiv for tjenester.

Tjenestesektoren står for en stor andel av BNP i EU, og det er derfor viktig at konkurransen i denne sektoren fungerer landene mellom. Handel med tjenester over landegrensene er i stor utstrekning hindret ved komplekse og detaljerte regler som er høyst varierende i de forskjellige land. I motsetning til varer som i mange tilfeller vil bli eksportert som ett allerede godkjent produkt vil det ved tjenester være foretak, deres ansatte, redskap og materiell som krysser landegrensene. På grunn av dette vil foretakene måtte innrette seg etter en hel rekke betingelser som kan knytte seg fra alt fra profesjonelle kvalifikasjoner, juridiske krav til foretaket, tekniske standarder på redskap og materiell til ansvarsdekninger og finansielle garantier. I tillegg vil det være krav vedrørende de ansatte, selv for korte opphold, som ofte er knyttet til nasjonale regler som kan medføre unødvendige komplikasjoner. Grunnene til den store forskjellen mellom landene kan være mange, men det virker som det først og fremst har sitt grunnlag i manglende tillit mellom landene til kvaliteten av regelverk og kontroller utført i opprinnelseslandene. I tillegg kan det være land som ikke ønsker å forandre regelverket for derved å forhindre konkurranse fra andre land.

Tjenestesektoren består hovedsakelig av mellomstore og små bedrifter. Disse vil verken ha den økonomi eller kunnskap som trenges for å kunne tilby sine tjenester i andre land enn der hvor de er etablert. Dette hindrer både foretak og forbrukere å få fordelene av større valgmuligheter og billigere tjenester. Konkurransetilsynet stiller seg derfor positivt til forslag til nytt direktiv som kan fremme konkurransen på dette området. For at denne prosessen skal lykkes er det viktig at forbrukernes sikkerhet og juridiske rettigheter blir ivaretatt.

Konkurransetilsynet finner det viktig at nasjonale prosedyrer forenkles og at de foretak som ønsker å konkurrere om tjenester i et annet land ikke blir forhindret av langvarige prosesser og vanskeligheter med å finne frem til alle de eventuelle institusjoner som utsteder autorisasjoner og lignende. Konkurransetilsynet mener det er et viktig punkt i tilretteleggingen som er foreslått i artikkel 6¹ at det opprettes kontaktpunkt slik at tjenestetilbyderen kan få all nødvendig informasjon og kan fullføre alle formaliteter på ett sted, og i den utstrekning det er mulig at dokumentasjonen kan foretas elektronisk. I denne forbindelse er det også viktig at informasjonen er tilgjengelig på flere enn ett språk.

Konkurransetilsynet ser forslaget til prinsippet om ”opprinnelsesland”, det vil si aksept av at vilkårene er oppfylt i opprinnelseslandet, viktig for at forslaget skal kunne fungere og bidra til økt konkurranse. I den grad de enkelte land ikke selv innfører regler for standarder og kontroll er det viktig at det fra Kommisjonens side stilles krav til standarder på grunnleggende områder slik at det er en mulighet for konkurranse på tvers av landegrensene på like betingelser. Pålegg fra Kommisjonen bør dog skje uten at dette blir en detaljstyring av den enkelte lands regler. At standarder, og kontroll av at disse følges, vil føre til større tillitt til tjenester kjøpt fra andre land og til prinsippet om ”opprinnelsesland”. Ved kjøp av tjenester fra et annet land er det viktig at forbrukerne har samme muligheter som i sitt eget land til å skaffe seg opplysninger om sine rettigheter og hvor de skal henvende seg ved klager.

Markedenes geografiske utstrekning har økt. Mange markeder som tidligere har vært lokale, har nå blitt regionale, nasjonale og til dels internasjonale. De finansielle markedene har for eksempel utviklet seg til å bli stadig mer integrert. Denne utviklingen har i betydelig grad bedret forutsetningene ikke bare for investeringer, men også for handel med tjenester på tvers av landegrensene. Forbedret informasjons- og kommunikasjonsteknologi gir bedre informerte forbrukere som får flere valgmuligheter. Dette fører til økt konkurranse mellom leverandørene i markedene og gjør det lettere for nye aktører å etablere seg. Konkurransen fra utenlandske tjenesteforetak kan i mange tilfeller være et substitutt for manglende konkurranse i hjemmemarkedet og vil bidra til at forbrukerne har flere tilbydere å velge mellom. Konkurransetilsynet mener derfor at det kan være viktig at handel med tjenester gjøres enklere ved at det blant annet settes minimumsstandarder. Slike standarder og tilfredsstillende kontroll av disse vil bidra til at flere vil få tilgang og konkurrere på tvers av landegrensene. Under arbeidet med regelverket bør det aksepteres at de enkelte medlemsland er svært forskjellige både når det gjelder bosetting og størrelse. Forskjellene bør medføre at det gis muligheter for nasjonale eller lokale løsninger når standarder skal settes, hvis ikke vil dette kunne medføre konkurranse på ulike vilkår.

Etter Konkurransetilsynets oppfatning er det derfor positivt at det foreslåtte rammedirektivet for tjenester legger forholdene til rette for økt kjøp og salg av tjenester over landegrensene. Tilsynet vil poengtere viktigheten av at standarder og kontroll av disse samtidig oppfylles slik at forbrukerne kan ha tillit til de tjenester de kjøper fra et annet land. Uten tillit fra forbrukerne vil etter Konkurransetilsynets mening heller ikke hensikten med forslaget til direktiv oppnåes.

---

¹ “Member States shall ensure that, by 31 December 2008 at the latest, a service provider can complete the following procedures and formalities at a contact point known as a “single point of contact”:

- a) all procedures and formalities needed for access to his service activities, in particular, all necessary declarations, notifications or applications for authorisation from the competent authorities, including applications for inclusion in a register, a roll, a database or for registration with a professional body or association;
- b) any applications for authorisation needed to exercise his service activities.

Med hilsen

Vera Holst Eckbo (e.f.)
internasjonal koordinator

Anne-Turid Steinsvik
seniorrådgiver

Kopi til:
Nærings- og Handelsdepartementet Postboks 8014 Dep 0030 OSLO